

ATT FRÄMJA TRYGGHET OCH MÅNGFALD I SKOLAN - STÖD OCH KONKRETA ÅTGÄRDER

Webbinarium 23.9.2026: Att möta könsminoriteter i skolan

Tanja Jakobsson, utbildningskoordinator

Regnbågsallians
Svenskfinland

UTBILDNINGSVVERKSAMHETEN 2025-2026

-
- Samarbete med 25 olika skolor
 - Totalt 5200 elever har fått ta del av föreningens olika utbildningspaket eller deltagit under mässor/pop-up evenemang
 - Totalt 50 utbildade skolinformatörer runt om i Svenskfinland
-

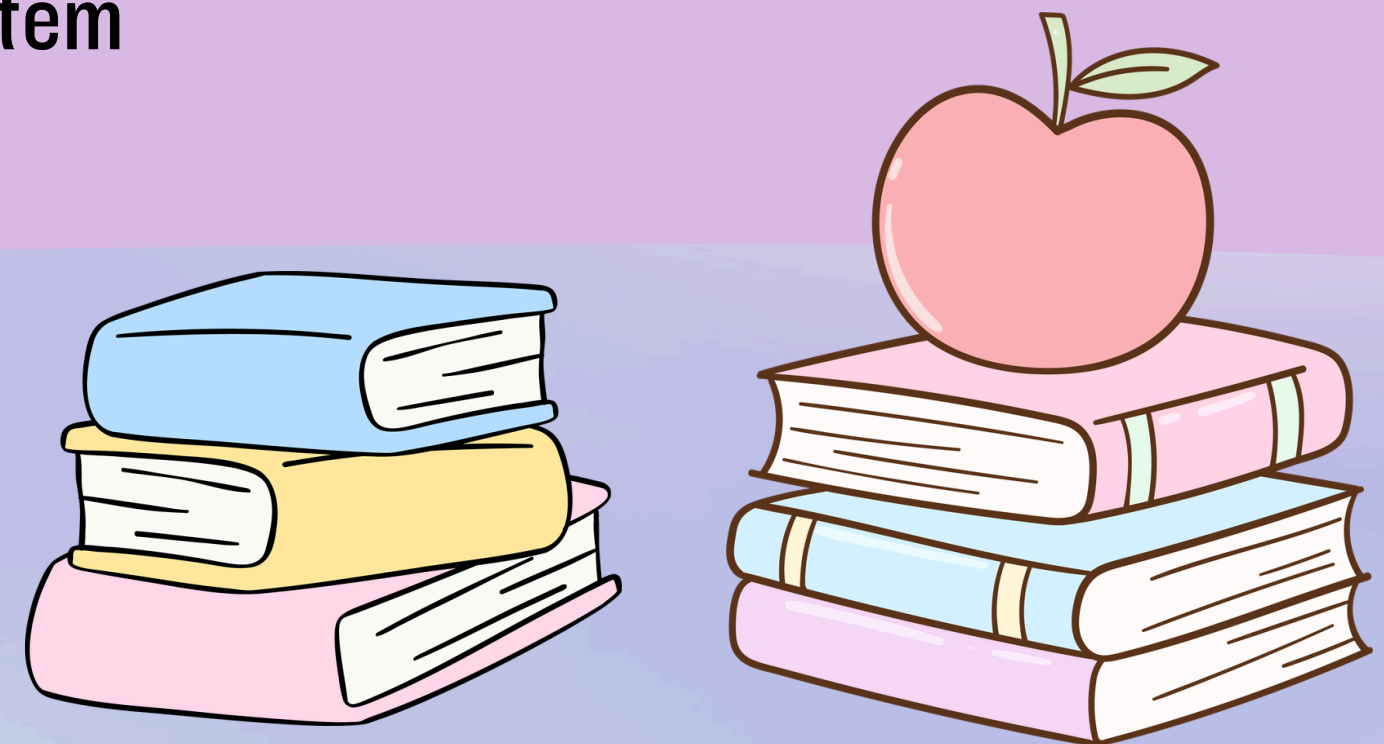
UTMANINGAR FRÅN FÄLTET

- **HBQT-teman ses som en åsiktsfråga**
- **Ansvar för att sprida kunskap om sexuella-och könsminoriteter sätts ofta på utomstående experter**
 - **Blir inte en integrerad del av skolans vardag**
- **Fördomar och okunskap både bland elever och personal**

DEN CISNORMATIVA SKOLAN

- Skolan är byggd utifrån antagandet att det bara finns två kön, och att alla identifierar sig med det kön de tilldelades vid födseln
- Cisnormativiteten syns till exempel i böcker, sånger, könsspecifika förväntningar på beteende, utrymmen
- Viktigt att ifrågasätta varför systemet delvis exkluderar trans- och icke-binära elever från första början istället för att försöka få dem att “passa in” i ett befintligt system

VAD KAN VI GÖRA FÖR ATT FÖBÄTTRA LÄRARES BEREDSKAP ATT UNDERVISA OM OCH FÖRHÅLLA SIG TILL HBTQI-TEMAN I SKOLAN?

1. Professionell utveckling bör stöttas:

Enskilda lärare kan inte förändra skolkulturen. Därför behövs en uppdaterad lärarutbildning och fortbildning för all personal.

2. Styrdokument bör ge tydligt stöd:

HBTQI-teman borde tydligt inkluderas i läroplanen – ämnesövergripande och i alla årskurser.

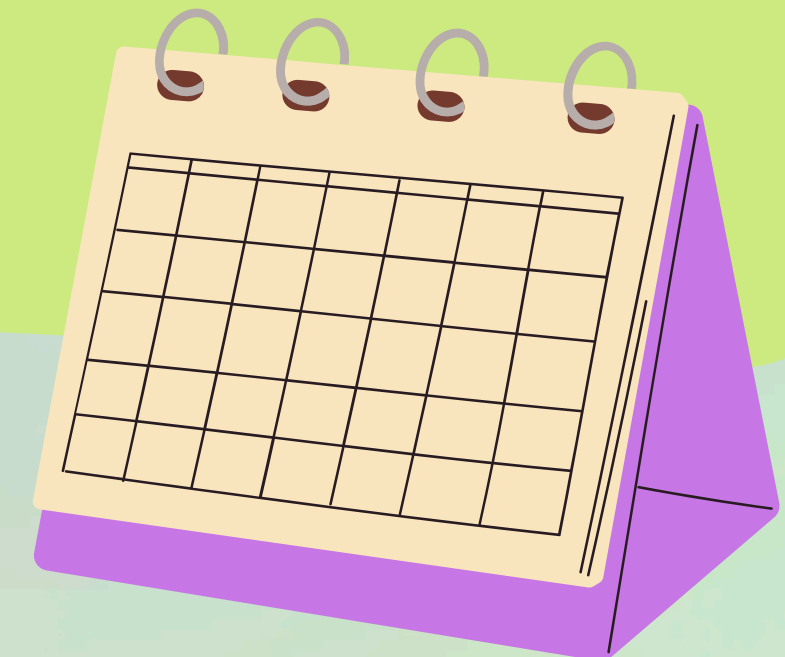
VAD KAN VI GÖRA FÖR ATT FÖRBÄTTRA LÄRARES BEREDSKAP ATT UNDERVISA OM OCH FÖRHÅLLA SIG TILL HBTQI-TEMAN I SKOLAN?

3.Tydligare riktlinjer:

Skolans ledning bör introducera klara och konkreta riktlinjer för hur mångfald synliggörs och bemöts i skolans vardag.

4.Årsplanering och årsklockan:

Skolans årsplanering bör inkludera HBTQI-teman och integrera dem med andra ämnesområden.

Laura, Saha (2025).

TIPS FÖR EN MER INKLUDERANDE OCH TRYGG SKOLA

- Tänk på ditt språk och de ord du använder. “Vårdnadshavare, vuxna hemma, partner”
- Undvik binära indelningar,
t.ex. “varannan flicka och pojke”, “flickorna här, pojkarna där”
- Försök skapa tillgängliga utrymmen
- Var en förebild och förespråka stolt jämlikhet:
 - ingrip om någon använder HBTQIA+ termer som skällsord
- Delta i fortbildningar och uppmuntra andra till det
- Ge utrymme för experimenterande och olika självuttryck
 - det är en viktig del av identitetsutvecklingen
- Gruppverksamhet

ATT BEMÖTA REGNBÅGSPERSONER OCH ANDRA MINORITETER

- Visa att du är trygg, t.ex. genom att ha regnbågsflaggan synligt framme
- Fundera på vad du vet och vad du antar?
- Våga fråga, men fundera på vad som är viktigt att fråga, förklara varför du frågar
- Ta reda på själv - personen ska inte behöva lära dig allt
- Respektera pronomen, namn och övriga termer
- Tänk på kroppsspråk, vad som sägs mellan raderna, tystnad
- Skapa tydliga klassregler och gör allt material inkluderande

Mångfald är en styrka!

VÅRA UTBILDNINGSPAKET

JÄMLIKHET, MÅNGFALD OCH HBTQIA+ FRÅGOR (ÅK 7-9)

Grunderna i sexuell mångfald och kön, lagar och normer i vårt samhälle samt vad vi kan göra för att öka tryggheten och minska på diskriminering.

HBTQIA+ I DAGENS SAMHÄLLE (FÖR ANDRA/TREDJE STADIET)

Ett utbildningspaket var studerande får information om sexuell läggning, kön, jämlikt bemötande, lagar och normer i vårt samhälle och regnbågspersoners situation internationellt.

REGNBÅGSTIMME OM VÄNSKAP OCH KÄRLEK (ÅK 1-6)

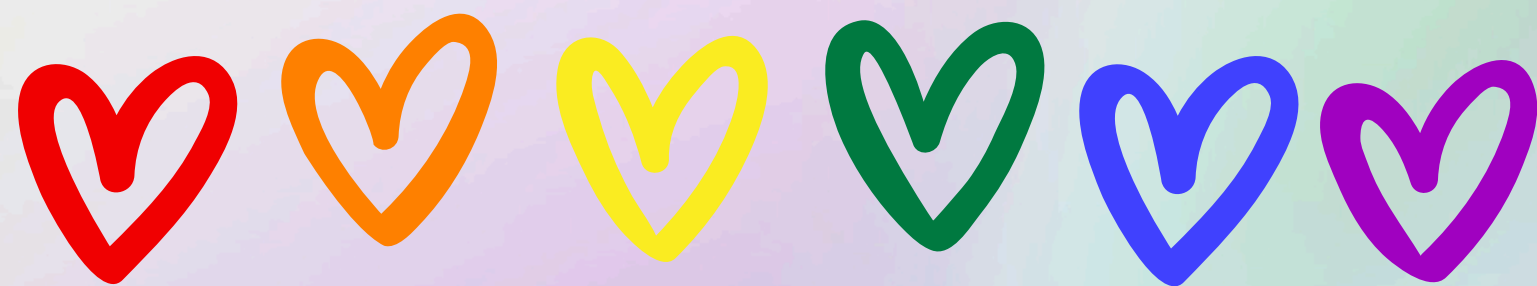
Åldersanpassad information om identitet, kärlek, sexualitet och könsångfald. Vi diskuterar även hur olika familjer kan se ut. Barnen får bekanta sig med regnbågsflaggan och tanken bakom den.

HBTQIA+ I SKOLANS VARDAG- FÖR PERSONAL

Grundkunskaper kring HBTQIA+ frågor och fördjupar oss kring de utmaningar som ni stöter på i er skola. Till detta paket hör:

- Grunderna i HBTQIA +
- Bemötande av regnbågspersoner
- Kompetenshöjning i frågor som gäller mångfalden av kön
- Lagar och normer i vårt samhälle

TACK!

MER INFORMATION

WWW.EKVALITA.FI

WWW.RFSU.SE

WWW.SETA.FI

WWW.O-LIKA.FI/KONSMANGFALD/

WWW.REGNBAGSALLIANS.FI

